

**Nicolai Lancicij E Societate Iesv Opvcvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Quædam monita spiritualia S. Ignatij. Cap. XXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](#)

ab eo dirigetur in regimine spirituali vita sua.
Giuff. lib. 5. c. 6. p. 222. c. 2.

In hac peregrinatione dum Capellas memoria Christi Passionis ornatas visitaret, & mysteria Passionis meditaretur, puncta meditationis à P. Adorno accipiebat. Giuff. loc. cit. pagina 223. cap. 1.

Fundato Collegio Heluetico, voluit ut Alumni illius Collegij, Scholas Societatis frequentarent. Giuffan. libro 5. capite 12. pagina 238. col. 1.

A.D. 1580. Cùm Florentias multi peterent, vt ex eius manibus SS. Christi Corpus reciperent, pro hac communione ipse templum Societatis elegit. Giuff. lib. 6. c. 3. p. 247. col. 1.

Veneatis rogatus, vt faceret Communionem generalem, ad satisfaciendum denotioni universi populi, qui id vehementer optabat, elegit pro hac te Templum Societatis, in quo etiam concionatus est, ad instantiam Patriarchae illius Ciuitatis, & Nuntij Apostolici. Giuffanus ibidem.

Operā S. Cardinalis, in Helvetia fundata sunt duo Societatis Collegia, Lucernæ unum, & Friburgi alterum Giuffan. libro 6. capite 8. p. 265. col. 2.

A.D. 1583. Cùm esset fidei Apostolicus Visitator Vallium hæresi infestarum apud Grisones, inter adiutores tam sancti operis verbo, & exemplo insignes, elegit P. Achilleum Galardum è Societate Iesu, itineris comitem, cuiusque opera quotidie in explicanda fidei Christianæ doctrina vtebaratur. Giuffan. l. 7. capite 4. pagina 300. col. 1. 2.

In dictis Vallibus, loco scandalorum Sacerdotum pios reponere, volens pro bono illarum animarum, Oblatos S. Ambrosij à se institutos, sibiique carissimos, & alios è Societate Iesu reliquit. Giuff. l. c. 302. col. 1.

Ab eodem P. Achille Galardi, pro instructione, & auxilio illius regionis curavit compendi Catechismum fidei Catholice anno sequenti impressum. Giuffan. libro 7. capite 5. pagina 305. col. 1.

A. 1584. Rogatus à Grisonibus nonnullis, vt priores Sacerdotes submitteret, à quibus in fide, & sancta vita iuvari possent, inter selectos tres Sacerdotes, unum misit P. Franciscum Adornum, qui cum alijs plurimum eos iuuit. Giuff. l. 7. c. 6. p. 307. col. 1.

Ante mortem ultimo Mense facturus more solito Exercitii Spiritualia, iussit aduocari P. Franciscum Adornum Societatis Iesu, vt regeretur ab eius directione, & penderet ab eius obedientia, tanquam ab homine sancta vita & multæ experientiae in rebus spiritualibus, & regimine animarum, quo solebat vii ordinariè in similibus necessitatibus. Giuffan. libro 7. capite 11. pag. 317. c. 1.

In hoc secessu sacro, in quo S. Carolus ante

mortem Exercitiis Spiritualibus sub directione P. Adorni vacabat, ipse Cardinalis ante diem ferrebat lumen P. Adorno, vt is deinde excitaret Cardinalis familiaria, quæ eadem Spiritualia Exercitia iussu Cardinalis ibidem faciebat. Tantum autem reverentia prosequebatur S. Carolus P. Adornum, vt & cum magno silentio intraret in cubiculum Patris, ne cum à somno excitaret, & transiens ante eum, semper illi reverentiam exhiberet capitis inclinatione, quamvis quandoque videret eum dormientem. Giuffan. lib. cap. col. 2.

Rediens Mediolanum, Aronamque transiit, à cognato suo Comite Renato inuitatus ad prædium, quod ei preparauerat, recusauit, sed apud PP. Societatis hospitium habere voluit hanc solâ re se excusans, quod vellet manere apud istos Patres propter commoditatem auxiliariorum spiritualium. Giuffan. libro 7. cap. 11. p. 321. c. 1. Et in illo templo ultimum Sacrificium Missæ obtulit. ibidem.

In ultimis horis vita suæ in qualibet re exquireret consilium P. Adorni, & dependebat in omnibus ab obedientia eius, tanquam Pater Spiritualis, & Confessorij, qui etiam mortali sancto Cardinale astitit, Crucifixum in manu tenens, & res diuinæ in memoriam restocans. Giuff. lib. 7. c. 12. p. 322. c. 1. Et 323. col. 2. Et c. 14. p. 329. col. 1. Et 1. 8. c. 3. pag. 359. col. 1.

Cùm P. Adornus è Societate Iesu ad mortem ipsam S. Cardinali astitisset, tanquam eius Pater Spiritualis, & S. Cardinali mortuo ad Societatis Domum abiisset, eadem nocte ei S. Carolus apparuit, in Pontificio habitu, vultu læto, & gloriâ splendidus, & his verbis P. Adornum affatus est: Dominus mortificat & Dominus vivificat. Ego benè habeo, & tu citâ etiam me lequeris. Et ita intra paucos menses P. Adornus Genius mortuus est, cum opinione Sanctitatis. Giuff. l. 9. c. 14. p. 329. c. 1.

Hoc etiam non contempnendum est argumentum, non vulgaris in S. Carolo, de Instituto ac regimine Societatis Iesu opinionis: quod yit Societatis familiarissimus, eius ordinem perspectum habens, ad eius normam, quantum potuit totum domesticum suum, & familiæ suæ ordinem instituerit; quin etiam nominâ ipsa, in Societate vñata, praefectis domesticorum officiorum varijs, imposuerit. Qua de te videri potest Giuffan. eius vita lib. 2. capite 3. & 4. & 5. & alibi.

CAPVT. VIGESIMVM SECUNDVM.

Quedam monita Spiritualia Sancti Ignatij.

Magnō opus esset volumine, ad includenda omnia Spiritualia monita S. IGNATII, quibus

quibus & editos à se libros, & plurimas, quas scriptis epistolas, tanquam pretiosissimis gemmis ornauit. Hoc loco paucula tantum commemoranda sunt, & quidem ipsiusmet verbis, vt ijs quæ de eius virtutibus ac miraculis, compendiose narrata sunt, (omisiliis breuitatis causa alijs quamplurimi) respondeant.

1. Cūm homō creatus sit ad hunc finem, vt Dominum Deum suum laudet ac reueretur, eique seruens tandem saluus fiat: reliqua vero supra terram sita, creata sunt, hominis ipsius causa, vt eum ad finem creationis suæ prosequendum iuuent, sequitur, vtendum illis vel abstinentium etenim esse, quatenus ad prosecutionem finis, vel conferunt, vel obsunt. Quapropter debemus absque differentia nos habere, circa res creatas omnes, (prout libertati arbitrij nostri permisum est, & non prohibitum) ita, vt (quod in nobis est) non queramus sanitatem magis, quam ægritudinem: neque diuitias paupertatis, honorem contemptui, vitam longam breui, præferamus, sed consentaneum est, ex omnibus, ea demum, quæ ad finem, cuius gratia conditum sumus, nos ducunt, eligere ac desiderare.

2. Vnusquisque pius Christianus, debet propriae animo sententiam seu propositionem obscuram alterius, in bonam trahere partem, quam damnam. Si vero nulla eam ratione tutari possit, exquirat dicentis mentem: & si minus recte sentiat, vel intelligat, corripiat benignè: hoc nisi sufficit, vias omnes oportunas tenter, quibus illum sanum intellectu, & securum reddat ad errore.

3. Primus gradus ad salutem necessarius est, vt me penitus subdam Diuinæ legi obseruandæ, vt ne mundi quidem totius oblatio mihi domino, vel extremo vita discrimine obicebo, transgrediar ex deliberato, mandatum ullum diuinum, aut humanum, quod quidem peccati mortalis vinculo nos obliget.

Secundus gradus est maioris perfectionis: vt fixo animo, ad diuitias, paupertatem, honorem, ignominiam, breuitatem vite ac longitudinem, æquè sim propensus, ubi æqualis est Diuina laudis & salutis meæ occasio. Utque nulla, vel humanae quantæcumque felicitatis, vel propriæ mortis conditione proposita, adducar vñquam, vt culpam licet veniale tantum, decernam admittere.

Tertius gradus est humilitatis absolutissime, vt priores duos iam adeptus, etiamsi nullo superaddito laus Dei par foret: ad maiorem tamè imitationem Christi, eligam potius cum eo paupere, spredo, illuso, pauperiem, contemptum, & insipientia titulum amplecti; quam opes, honores, & sapientia æstimationem.

4. Ad benè quidpiam eligendum, nostræ sunt partes, vt oculo puro ac simplici, spectemus, quorūsum fuerimus creati: nimirum ad laudem Dei, & salutem nostram. Quapropter

eligenda sunt ea tantum, quæ conducunt ad di. Etum finem: cum vbiique fini medium, non medio finis debeat subordinari. Vnde errant, qui vxorem ducere primitus, aut Ecclesiasticum munus seu beneficium adipisci statuunt, atque ita demum. Deo postea inferire: vienes praeposterè fine ac medio, nec ad Deum tendentes rectè, sed obliquè ipsum, ad peruersa vota sua pertrahere conantes. Atqui è contrario plane agendum est: proposito primùm Diuino cultu, tanquam fine nostro, & electo deinceps coniugio, vel Sacerdotio, ceterisque rebus omnibus, quatenus expedit ad præfixum finem ordinatis. Idcirco nihil mouere nos debet, ad vtendum vel supersedendum, quibusvis medijs, nisi habita in primis, tam Diuinæ laudis, quam nostra salutis, certa ratione.

5. Ad bonam sive status, sive alterius rei electionem (vt si deliberes erogare pecunias in homines generè vel amicitia coniunctos, aut quidpiam aliud, quod bene vel male, iuxta circumstantias fieri possit, efficeri) vehementer conductus, considerare, si quis mihi vir ante ignotus, & nunquam plane visus, cui tamen nihil non inesse perfectionis cupiam, occurreret dubius, super electione huiusmodi, quidnam ego illi faciendum & eligendum, ad maiorem Dei gloriam, & maiorem animæ illius perfectionem esse consulturus: quo animadverso, id mihi agendum ducam, quod alteri suaderem.

Debo insuper inecum reputare, si mors ingrueret, quem mē mallem obseruasse modum in praetenti deliberatione, vel actione: luctu huc igitur eligendum nunc mihi est.

Præterea prospiciam, quando pro tribunali fistar à Deo iudicandus, quo me consilio, hac in re vñsum esse vellere. Quo agnito, nunc vitat, vt eo tempore magis sim securus.

6. Tempore tentationis seu desolationis, nihil deliberandum aut innouandum est, circa propositum animi bonum, aut vita statum, sed in eis perseverandum, quæ fuerant prius constituta, tempore Diuinæ consolationis. Quemadmodum enim dum fruatur quis consolacione Dei, non proprio suo sed boni spiritus instinctu regitur; ita obuersante fibi desolatione, agitur à malo spiritu, cuius infligitione, nihil vñquam recte conficitur.

7. Fruenti homini consolatione Dei, propiciendum est, quo se pacto gerere poterit, desolatione deinceps occurrente: vt iam inde crimoniā & robur animi maturè comparet ad impetum eius reprimendum.

8. Sicut fæmina cum viro rixans, si hunc confixerit erecto & constanti volu si obfistere, abiecitur illico animum ac terga vertit: si vero timidum fugacemque esse animaduertitur, in extremam surgit audaciam, & in illum ferociter inuadit; sic consuevit dæmon animo

& robore planè destitui , quoties spiritualem athletam corde imperterritu , ac fronte ardua tentationibus vider reluetari . Si autem trepidet ad primos impetus sustinēdos , & quasi animum desponeat , nulla est bestia super terram intimo illo tunc effterior .

9. Inimicus noster morem insequitur nequissimi cuiuspam amatoris , qui puellam vel vxorem alterius volens seducere ; procurat , vt verba & consilia sua occulta sint : nihilque reformidat magis ac agrè fert , quām si puella patri suo , vel vxori marito , illa patefaciat : cū sciat hoc pacto de votis & conatus suis aetum esse . Ad eundem modum obnixè satagit diabolus , ut anima quam circumuenire cupit , ac perdere , fraudulentas suas suggestiones teat secretas . Indignatur vero maximè , si cui vel Confessionem audiunt , vel spirituali homini , molimina sua detegantur , à quibus ita excidere se funditus intelligit .

10. Solet etiam aduersarius noster imitari aliquem belli ducem , qui obsecram arcem depognare ac deprædari cupiens , explorat prius munitione loci , debiliorem partem aggreditur . Sic & ille circuit animam , & callide inquiet , quarumnam virtutum præsidij , moralium ne an Theologicarum , ipsa vel munita , vel destruta sit : eaque potissimum patre , machinis omnibus admotis irruit , ac subuertere nos sperat , quam in nobis , minùs ceteris firmatam custoditamque esse prævidet .

11. Id moris est spiritui maligno , vt in lucis Angelum transfigurans se , agnitis piis animis votis , primum obsecundet , mox inde ad peruersa sua desideria illam alliciat . Simulat etenim ab initio bonas sanctasque hominis cogitationes sequi & fouere ; at deinde in occultas fallaciaram suarum pedicas paulatim tractum illaqueat .

12. Sedulò exutiendæ sunt cogitationes nostræ circa principium , medium & finem suum ; quæ tria si rectè se habeant , Angeli boni argumentum est , cogitationes illas suggerentis . Si autem per discursum mentis aliquid offertur vel sequitur , quod ex se malum sit , vel auocet à bono , vel ad minus bonus impellat , quām anima prius querendo se qui decreuisset , vel animam ipsam defatiget , angat ac perturbet , sublatâ quæ prius aderat , quiete , pace , & tranquillitate ; evidens tunc erit indicium , auctorem esse cogitationis eiusmodi spiritum malignum , vt pote utilitatè nostræ aduersantem .

13. Dicebat S. IGNATIVS innocentiam vitæ ac sanctimoniam , multum quidem per se valere , & ceteris rebus omnibus longè præcellere , sed nisi cum prudentia , agendiisque cum hominibus modo sit coniuncta , mancam fore atque infirmam , nec satis ad alios gubernandos idoneam : plusque sèpè exquisitam pru-

Lancij Opus . Tom . 2 .

dentiam , cum mediocri sanctitate in gubernatione efficere , vt plurimum ; quām eum minore prudentia , maiorem sanctitatem .

14. Omnia mulierum familiaritatem , etiam eatum quæ spirituales videntur , vitandam esse dicebat : sed earum maximè , quæ ex parte conditioneque periculiosiores sunt : quarum ex consuetudine plerumque aut fumus sequitur , aut flamma .

15. Periculum valdè dicebat esse , vñâ viâ omnes in via spirituali ducere , & alios ex se metiri , & ad eandem , quam vñilem ipsi sibi experientur , viuendi orandie rationem reuocare .

16. Profectum vniuersiusque in via Dei cognoscendum aiebat , non ex fronte vultuque , neque ex facilitate quadam & bonitate naturæ , nec ex continuata preicatione , vel diuino secessu , sed ex sui ipsius victoria , & affectuum rectæ rationi repugnantium compressione , ac præsertim ex mansuetudine & æquitate animi , in rebus repentinis & arduis , à recto statu non deficientis . Ideo licet pia preicationis laude præcelleret ipse , semper tamen spiritum , quem vocant mortificationis , spiritui speculacionis seu orationis antetulit . Nam vt in eloquentia studio , cùm & ars , & vñus ipse sit necessarius , longè plus tamen à sapientibus viris vñi , quām præceptioni tribuitur ; sic in paradis virtutibus , cùm & commentatio & actio requirantur , multò plus tamen agendo & pungendo , quām cogitando proficitur .

17. Ad felicem omnium negotiorum successum , plurimum prodesse dicebat , si quis in suscepis pīs negociis , ita à solius Dei auxilio sperato pēndeat , ac si nulla adessent humana præsidia : ex altera verò parte , si ita omnia humana , sed licita media adhibeat , ac si nulla essent accessura Diuina .

18. Superiores aliorum & Confessarios , dicebat debere imitari Angelos , qui in animarum sibi commissarum custodia omnem quidem diligentiam præstant , sed quicunque sit euentus , nihil de tranquillitate , nihil de beatitate sua deperdunt .

19. Illis qui naturâ iracundi essent , magnopere cauendum censebat , si cum aliis iracundis versarentur , facilè enim diffidit nasci . Prinde suadebat talibus , ante se comparare , ac sèpè meditari , qua ratione huic periculo resisterent . Quod non tantum in præferuida natura faciendum putabat , sed in reliquis etiam vitiis debellandis .

20. Si quis quid petat , quod tuæ persona indecorum iudices , dicebat ab indignatione tēperandum , & id curandum , vt & quod postulet neges , & amicum tamē eum qui postulat , benevolumque dimittas .

21. Religiō hominis officium affirmabat esse , ab aulica vita homines ad Christum posse

Fff tius

tiū adducere, quām in illam quenquam inducere.

22. Dicebat S. Pater: Si à Deo expetenda sint signa, multò plura & clariora expetenda esse de solis præceptis seruandis, quām de seruandis consiliis: quoniam ad consilia Christus Dominus apertè hortatus est, contra verò in habendis diuitiis magnam ostendit difficultatem, magnumque ac certum periculum salutis: Matth. 19. v. 23. 24.

23. Summopere iuvat ad vitæ spiritualis profectum, omnino & non ex parte abhorre

ab omnibus quæ mundus amat & amplectitur, & admittere ac concupiscere totis viribus quicquid Christus Dominus amavit, & amplexus est, scilicet contumelias, falla testimonia, & iniūtias pati ac stultum haberit, nullā tamen datā ad id occasione.

24. Ut rheiū ad hunc perfectionis gradum perueniat, maius ac impensius studium cuiusque sit, querere in Domino maiorem sui abnegationem, & continuam in tebus omnibus, quoad poterit, mortificationem,

AD MAIOREM DEI GLORIAM.

NICO-